

Jerzy Dorawa – rolnik, budowlaniec, który od blisko 10 lat rozwija i poświęca się rzeźbiarskiej pasji. Urodził się 1 września 1960 roku w Człuchowie. Okres wczesnego dzieciństwa spędził we wsi Polnica, jednak bardzo prędko rodzice podjęli decyzję o przeprowadzce i założeniu gospodarstwa w Zalesiu Wybudowanie, w którym do dnia dzisiejszego mieszka.

Przeprowadzka do Zalesia koło Brus okazała się niezwykle trafnym posunięciem z uwagi na predyspozycje plastyczne oraz wrażliwość artystyczną Dorawy. To właśnie tam jako uczeń szkoły podstawowej spotkał się, z dziś uznanym i rozpoznawalnym artystą ludowym Włodzimierzem Ostoją-Lniskim – wówczas nauczycielem zajęć plastycznych i praktyczno-technicznych, które miały silny wpływ na początki twórczej drogi artystycznej pana Jerzego.

Pasje malarskie oraz rzeźbiarskie musiały jednak zostać porzucone na rzecz pracy zawodowej w budownictwie. Dodatkowo pogarszający się stan zdrowia rodziców zmusił twórcę do zapuszczenia korzeni w Zalesiu i przejęcia obowiązków w rodzinnym gospodarstwie. Wszystko to spowodowało, że czasu starczało ledwie na podejmowanie pojedynczych prób malarskich.

Dziś Panu Jerzemu oraz żonie Bożenie w obowiązkach rolniczych pomaga czwórka dorosłych już dzieci. To rozluźnienie życia zawodowego stało się nowym początkiem dla realizacji rzeźbiarskich pasji. Przed rokiem 2015 obejmie zaczynają dekorować pierwsze drewniane zwierzęta – ptaki, łasice, dziki, niedźwiedzie, otoczone małą drewnianą architekturą – domkami, wiatrakami czy huśtawkami. Całość przykuwa uwagę pracowników gminy Brusy, którzy docenili wygląd posesji w organizowanych przez gminę konkursach.

Jednym z animatorów regionalistów, który zwraca uwagę na twórczość pana Jerzego jest pracownik Chaty Kaszubskiej w Brusach Krzysztof Grabowski. To za jego namową w 2018 roku Dorawa startuje w I Konkursie Sztuki Ludowej im. Józefa Chełmowskiego organizowanym przez gminę Brusy oraz Muzeum Zachodniokaszubskie w Bytowie. Za zgłoszone do konkursu rzeźby: *Para w tańcu*, *Muzyk*, *Kobieta z maselnicą*, *Dziadek z fajką* otrzymał wyróżnienie. Zakupione przez muzeum prace pokonkursowe stanowią zaczątek dla powstającej w zbiorach kolekcji twórcy.

Kolejne spotkanie muzealników z rzeźbiarzem ma miejsce zimą 2020 roku, wówczas muzealna kolekcja sztuki ludowej wzbogaca się o 7 obiektów. W roku 2021 rozstrzygnięcie II Konkursu Sztuki Ludowej potwierdziło

JERZY DORAWA

p o c z ą t e k

wyjątkowość twórczości Dorawy. Jury przyznało twórcy 2 nagrodę za komplet zgłoszonych prac – w kolekcji muzealnej znalazły się *Kowal*, *Posiłek Żniwiarza*, *Białka z chlebem*, *Trudzia z szuńdami*, *Nauka kaszubskiego*.

Wszystkie wykonywane przez Dorawę rzeźby powstają w przydomowej bądź piwnicznej pracowni. Twórca nie boi się dużych

gabarytów, ciężkiego trudnego w okiełznaniu drewna. Rzeźbi w sośnie, klonie, dębie, jesionie czy topoli. Nie boi się również eksperymentów kolorystycznych używając fioletów, odcieni miedzianych, zestawiając ze sobą seledynową zieleń z różem.

Nie da się ukryć, że twórczość Dorawy ma walor dokumentacyjny. Twórca stara się ocalić od zapomnienia przeszłość – utracony wiejski świat zamyka w przedstawieniach kobiet przy pracy (*Praczką*, *Trudzia z szuńdami*, *Kobieta ubijająca masło*) czy dawnych rzemieślników (*Kowal*). Bliski jego sercu jest również wątek regionalny zarówno w wymiarze przestrzennym upamiętniający piękno otaczającej przyrody i krajobrazu jak i etnicznym – zwłaszcza w najmłodszych przedstawieniach nietrudno o emblematy kaszubskości, motywy zaczerpnięte z haftu kaszubskiego, czy kolorystykę adekwatną do kaszubskich strojów.

Wśród pierwszych prób rzeźbiarskich nieliczne reprezentują tematykę sakralną, to m.in. wizerunki Matki Boskiej czy Anioła. Obecnie, co najbardziej widoczne w przypadku

nieremalowanych, lakierowanych płaskorzeźb wątki sakralne i świeckie wydają się mieć podobną rangę. Pierwsze reprezentują: *Matka Boska z Dzieciątkiem*, *Gorejące Serce Jezusa*, *Jan Paweł II*. W drugiej grupie dominują przedstawienia myśliwskie (polowanie, jelenie na rykowisku, ale także św. Hubert) lub te ukazujące bogactwo regionalnego krajobrazu (lasy, jeziora), czy scenki rodzajowe dawnego wiejskiego życia (kowale, rybacy przy pracy).

W swej twórczości Dorawa – łącząc ze sobą elementy sacrum i profanum – eksploduje tematy istotne dla rodzinnej pamięci. Widać to zarówno w postaci *Kowala* – którym był członek rodziny twórcy, jak i płaskorzeźbach ukazujących czasy II Wojny Światowej i wątek pobytu ojca Jerzego Dorawy w obozie koncentracyjnym w Stutthofie. Obecnie rzeźbiarz pracuje nad przedstawieniami Drogi Krzyżowej.

Muzeum Zachodniokaszubskie w Bytowie posiada w swej kolekcji 15 rzeźb Jerzego Dorawy, wszystkie zaprezentowano na pierwszej autorskiej wystawie twórcy w bytowskiej instytucji.

